

Greetje over haar oorlogsherinneringen

'De kogels vlogen ons om de oren'

Greetje Zuidema-König (foto) was vier jaar oud toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak in Rotterdam. Ze overleefde bombardementen en de hongerwinter. Nu deelt ze haar persoonlijke herinneringen. Ik vind dat dit verteld moet worden, zodat het niet vergeten wordt."

Als Greetje Zuidema-König (89) het 'Largo' van Händel hoort, schiet ze nog altijd vol. "Dat werd op de radio gespeeld op de dag dat de capitulatie van Nederland werd getekend. Mijn moeder moest zó huilen en ik nu ook: dan ben je 89 jaar en zit je er nóg om te janken." Vierenhalf jaar is ze als de oorlog uitbreekt. Greetje woont met haar vader, moeder, broer en zus in de Slachthuisstraat in Rotterdam. "We maakten het bombardement op 14 mei 1940 mee. Veel mensen verloren hun huis, wij bleven gespaard." Greetje herinnert zich nog de puinhoop in de stad. "De huizen bij de Slaak waren allemaal platgebombardeerd en de kelders stonden onder water, omdat de waterleidingen gesprongen waren. Ik speelde met mijn broer, die vijf jaar ouder was, tussen het puin. We gebruikten de deuren van huizen als vlot op het water."

VADER BIJ DE ONDERGRONDSE

Op een middag is ze aan het schaatsen als het luchtalarm afgaat. "Van de zenuwen kreeg ik mijn schaatsjes niet los. Met ijzers en al ben ik naar huis gerend." Met haar vader, die bij 'de ondergrondse' zit, maakt ze af en toe een wandeling, al is die minder onschuldig dan het voor anderen lijkt. "De route om de Gestapo te ontlopen weet ik nog precies. Ik had een tasje bij me met daarin vier krantjes. Op een dag was er een inval bij de drukkerij waar mijn vader de krantjes ophaalde. De mensen werden eruit gehaald en tegen de muur aan de Oude Dijk gezet. De kogels vlogen ons om de oren. Dat was voor mij als kind heel beangstigend."

HONGERWINTER VAN 1944

Greetje bladert door oude documenten die op tafel liggen: een dagboek (foto rechts), fotoalbums en een

poëziealbum uit 1945 dat ze van haar opa kreeg. "Tja, en dan komen we bij de hongerwinter van 1944", zegt Greetje. "Mijn moeder ging op jacht naar eten. Ze nam dan een treintje naar Berkel en Rodenrijs waar ze textiel of spullen ruilde bij de tuinders voor eten. Van de suikerbieten maakte ze pulp en voegde er essences aan toe om het op smaak te brengen. Ik vond dat zó lekker. Als de oorlog voorbij is, zal ik het altijd blijven eten, dacht ik." Ook nog scherp voor de geest staat haar de dag dat haar moeder terugkeerde van de voedseldroppings boven het Kralingse Bos in 1945. "Hoewel ze genoeg eten vond, kwam ze Duitsers tegen en moest ze alles afgeven. Alleen een pakje boter wist ze in haar corselet te stoppen. Dat smolt natuurlijk. Thuis heeft ze het eraf geschraapt en in een potje gedaan. De rest mochten wij aflikken, maar ze drukte ons op het hart het nooit tegen iemand te zeggen. Nu is ze veertig jaar dood en heb ik het eindelijk aan mijn kinderen durven vertellen..."

'Die oorlog laat me nooit los'

GEEN GELUKSZOEKERS

"Die oorlog gaat in je zitten, laat je nooit helemaal los", verzucht Greetje. "Als ik op televisie kinderen met hun ouders zie vluchten voor oorlog, denk ik: dat zijn geen gelukszoekers. Ik weet hoe het is om een oorlog mee te maken en voel mee als ik die arme kinderen zie." ■

